

Saamelaisten totuus- ja sovintokomission
suosituksia arvioiva parlamentaarinen työryhmä

Saamelaisten totuus- ja sovintokomission toimenpide-ehdotus nro 50; Saamen kielten aikuisväestölle suunnattujen lukuvuosi- koulutusten rahoitus tulee turvata sekä koulutuksen järjestäjille että siihen osallistuville työelämässä oleville henkilöille

Saamen kielilain (1086/2003) 31 §:n mukaan valtion talousarvioon tulee ottaa määräraha valtionavustuksiin hyvinvointialueelle, kunnille, seurakunnille, saamelaisten kotiseutualueen paliskunnille sekä 18 §:ssä tarkoitetuille yksityisille tämän lain soveltamisesta aiheutuvien erityisten lisäkustannusten kattamiseksi.

Oikeusministeriön myöntämien saamen kielilain avustusten tavoitteena on tukea saamen kielilain toteutumista kattamalla lain soveltamisesta aiheutuvia erityisiä lisäkustannuksia. Avustusta voidaan myöntää muun muassa käännös- ja tulkkaukeluihin (ml. julkaisutoiminta), tiedottamiseen, koulutuksen ja kieliopintojen aikaisiin sijaiskustannuksiin sekä saamen kielilain soveltamisen edistämiseen liittyviin kuluihin. Avustuksen tarkoituksena ei ole, että valtionavustuksella katettaisiin kaikki toiminnasta aiheutuneet kustannukset.

Oikeusministeriöllä on kuluvana vuonna käytettävissä 120 000 euroa saamen kielilain avustuksiin. Näin oli myös vuonna 2025. Osana hallitusohjelman tuottavuussäästöjä saamen kielilain mukaisesti avustuksiin tehtiin 130 000 euron leikkaus vuonna 2024. Vuonna 2024 avustuksia oli jaoissa 250 000 euroa.

Saamen kielilain avustuksia on käytetty erityisesti käännös- ja tulkkaukeluihin. Saamelaiskäräjien mukaan avustusleikkaus pitäisi perua. Myös Lapin hyvinvointialueen saamen kielen lautakunta on pitänyt aihetta esillä. Lautakunta on kutsunut sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön keskustelemaan saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoituksen kokonaisuudesta 13.5.2026. Saamen kielen lautakunta on esittänyt oikeusministeriölle huolensa leikkauksen vaikutuksista saamenkielisten sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden saatavuuteen.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan saamen kielilain avustukset eivät ole toimenpide-ehdotuksen nro 50 ensisijainen toteuttamistapa. Sijaiskustannusten kattaminen saamen kielilain avustuksella nykyistä laajemmin edellyttäisi avustustason korottamista.

Postiosoite**Postadress**

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite**Besöksadress**

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin**Telefon**

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi**Fax**

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet**E-post, internet**

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi